

thedralium, prout in libro Cœremoniali prædictorum declaratur.

§.3. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices ordinarios, & Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac eosdem S. R. E. Cardinales judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

§.4. Quocirca dilectis filiis Causarum Curie Camera Apostolica Generali Auditori, ac Toletan., & Vallisoletan. Officialibus per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios, ubi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte Canonicorum, Dignitatum, & aliorum prædictorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes faciant auctoritate nostra illos præmissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere; non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari; Contradiçtores quoscumque per censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, quibusvis statutis, & consuetudinibus, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 28. Maii 1604., Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXXXI.

Declaratur non licere Laicis, dum Divina Officia in Ecclesia Compostellan. celebrantur, inter Canonicos, & alios Præbendatos, ac Ministros in Choro, vel Presbyterio stare, neque Magistratibus, & Judicibus Laicis, Dignitatum Sedes, vel Canonicorum stalla occupare.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Romanum decet Pontificem, in his auctoritatem suam interponere, per que congrua tum Ecclesiasticis, tum Laicalibus personis loca in Ecclesia constituentur, itant omnis inter illas confusionis occasio removeatur.

§.1. Cum igitur in Ecclesia Dei alia Mi-

nistrorum in Divinis interservientium, alia populi Divina audientis loca esse debeant; Nos supplicationibus dilectorum filiorum Decani, & Capituli Ecclesie Compostellan. nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac ex voto Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium super Sacris Ritibus, & Cœremoniis Deputatorum, harum serie declaramus, non licere, neque permitti debere Laicis, dum Divina Officia in Ecclesia prædicta Compostellana celebrantur, inter Canonicos, & alios in Ecclesia Præbendatos, ac Ministros in Choro, vel Presbyterio stare, vel sedere, neque licere Magistratibus, aut Judicibus Laicis proprias Dignitatum sedes, aut Canonicorum Stalla in Choro prædicto, aut Presbyterio occupare, etiam aliquando id eis permillum fuerit, necnon id ipsum non solum in Ecclesia Metropolitana Compostellan., sed etiam in processionibus, & in aliis Ecclesiis, ad quas ire, seu assistere Capitulum, & Canonicos prædictæ Ecclesie Compostellan. contigerit, observandum esse.

§.2. Sicque, & non aliter per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos judicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quidquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

§.3. Quocirca dilectis filiis Cantori Ecclesie Compostellan., ac nostro, & Apostolica Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio, ac Causarum Curie Camera Apostolica generali Auditori per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte didorum Decani, & Capituli fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra illos præmissorum omnium, & singulorum effectu pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos desuper a quoquam quavis auctoritate quomodolibet indebite molestari; Contradiçtores quoscumque per censuras, & penas ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia appellatione postposita compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.4. Non obstantibus sæc. rec. Bonifacii Papæ VIII. Prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad Judicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac Compostellan., & aliarum Ecclesiarum etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, & singulis eorum tenores præsentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse dero-

Declaratio, de qua in Rubrica.

Clausula.

Exequutores designati.

Obstantium derogatio.

derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum, sub Annulo Piscatoris, die 31. Maii millesimo sexcentesimo quarto, Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXXXII.

Decreta nonnulla pro manutentione Aggerum Fluminis Rhodani, Jurisdictione Consulum Politie, & Militibus præfidiariis Avenionen.

Dilecto Filio Nostro, & Apostolica Sedis in Civitate Avenionen. Vice-Legato.

CLEMENS PAPA VIII.

Dilecto Filii salutem, & Apostolicam benedictionem.

§.1. Dilectorum filiorum Syndicorum, & Consilii, ac Communitatis, & hominum Civitatis nostre Avenionen. sublevationi, & commodis, quantum cum Domino possumus, pro nostra paterna in illos charitate, prospicere cupientes, ac supplicationibus eorum nomine per dilectum Filium Laurentium Dreperium U.J.D. Assessorum, & eorum apud Nos Oratorem, nobis humiliter porrectis inclinati, tibi, de cujus fide, prudentia, & integritate plurimum in Domino confidimus, per presentes committimus, & mandamus, ut pro manutentione, & restauratione Aggerum Fluminis Rhodani, & ad obviandum alluvionibus, quas in Agrum Avenionen. quandoque facere solet, eisdem Communitati, & Hominiibus facultatem exigendi gabellam, duorum Juliorum pro singulo Equo eorum, per quos Navigia mercibus quibuscumque onasta, averso flumine trahuntur, dummodo pecunias inde redigendas in restorationem, & reparationem Aggerum prædictorum fideliter converti faciant, auctoritate nostra Apostolica concedas: necnon eisdem Communitati, & Hominiibus auctoritatem locandi piscationem piscium Copporum, nuncupat. in dicto flumine Rhodani, quam, ut asserunt, pridem habebant, sed novissime in favorem Camera nostre Apostolicæ tu locasti, restituas, quatenus tamen eadem Camera nostra ultra redditum annuum duodecim scutorum exinde non amittat.

§.2. Præterea, cum ad eosdem Communitatem, & Homines administratio, & jurisdictione Politie circa res ad victum spectantes usque ad penam quatuor scutorum auri in auro spectet, ordinationes superestantium ipsius Politie Consulum, aut Magistrorum victualia ad commodum Populi ejusdem Civitatis faciendas, diligenter observari cures, & facias, illisque concessionem jurisdictionis dicte Politie, auctoritate Apostolica eis factam conserves, ac ubi opus fuerit, eisdem faveas, & assistas, ac opportuno favore, & auxilium efficaciter præstes.

§.2. Præterea, cum ad eosdem Communitatem, & Homines administratio, & jurisdictione Politie circa res ad victum spectantes usque ad penam quatuor scutorum auri in auro spectet, ordinationes superestantium ipsius Politie Consulum, aut Magistrorum victualia ad commodum Populi ejusdem Civitatis faciendas, diligenter observari cures, & facias, illisque concessionem jurisdictionis dicte Politie, auctoritate Apostolica eis factam conserves, ac ubi opus fuerit, eisdem faveas, & assistas, ac opportuno favore, & auxilium efficaciter præstes.

§.2. Præterea, cum ad eosdem Communitatem, & Homines administratio, & jurisdictione Politie circa res ad victum spectantes usque ad penam quatuor scutorum auri in auro spectet, ordinationes superestantium ipsius Politie Consulum, aut Magistrorum victualia ad commodum Populi ejusdem Civitatis faciendas, diligenter observari cures, & facias, illisque concessionem jurisdictionis dicte Politie, auctoritate Apostolica eis factam conserves, ac ubi opus fuerit, eisdem faveas, & assistas, ac opportuno favore, & auxilium efficaciter præstes.

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

§.3. Demum, quia non intendimus, quod Milites Præfidiarii Civitatis prædictæ esse possint ex Incolis ejusdem Civitatis, propterea volumus, & ordinamus, ut, eadem auctoritate nostra, prohibeas, ne aliquis ex iis, qui domicilium in eadem Civitate contraxerunt, etiam si sint Nationis Italice, nec ullus penitus ex Civibus Avenionen. in Milites præfidiarios hujusmodi adscribi possint; super quibus omnibus, & singulis plenam, & amplam tribuimus facultatem.

§.4. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, præsertim de rebus Camera nostre non alienandis, necnon ejusdem Camera, & dicte Civitatis Avenionen., etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis quibusvis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & approbatis; quibus omnibus, & singulis eorum tenores, præsentibus pro expressis, & ad verbum insertis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud Sanctum Marcum sub Annulo Piscatoris die 19. Junii 1604., Pontificatus Nostri Anno XIII.

CCCXXXIII.

Suppressio nonnullarum Ecclesiarum, Cappellarum, & Prioratum Ducatus Sabaudia, & Principatus Piedemontium, & applicatio, ac unio ipsorum Militie SS. Mauriti, & Lazari.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Superni dispositione consilii in supereminenti Apostolica dignitatis specula meritis licet imparibus constituti, circa Militiarum quarumlibet ad Catholicorum Principum infantiam per Prædecessores nostros Romanos Pontifices pro fidei Catholica defensione adversus continuas infidelium vexationes institutarum salubrem directionem, & profectum, ac Præceptoriarum, aliorumque Beneficiorum suorum propagationem juxta pastoralis officii debitum solite vigilantes, nonnunquam aliqua Beneficia Ecclesiastica secularia, & regularia suppressimus, & illorum loco Præceptorias Militiarum hujusmodi pro illarum Fratibus Militibus, qui Bella Domini exercitum pro sanctæ fidei suæ defensione strenue gerant, ad ejusdem Orthodoxæ fidei conservationem, & augmentum, ac ipsarum Militiarum decorem, & venustatem erigimus, aliaque disponimus, prout a Nobis nobilium Principum vota exposcunt, ac rerum, & temporum, personarumque qualitate.

G 2 pen.

Milites præfidiarii non debent esse Incolæ Avenionen.

Derogatio contrariorum

Dat. die 19. Junii 1604. An. XIII.

Ex Reg. in Secret. Brevis

Ordines Militares pro defensione fidei catholice instituti.

Carolus Emanuel hereticus ad Catholicam fidem adductus.

penfata conſpicimus in Domino falubriter expedire.
§. 1. Sane pro parte dilecti Nobilis Viri Caroli Emanuelis Sabaudie Ducis, & Pedemontium Principis, qui etiam Militia Sanctorum Mauriti, & Lazari sub Regula Sancti Augustini instituta Magister Apostolica auctoritate deputatus existit, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipse provide, & pie considerans alias ei me Emanuellem Philibertum genitorem suum, ac etiam semetipsum ad Dei laudem, dictaque Fidei exaltationem, ac Christianorum commodum plura Beneficia, loca, & bona Ecclesiastica e faucibus Hæreticorum, qui illa detinebant, vindicasse, necnon Regiones, & Populos hæretica labe infectos ad veram Fidei Catholicæ cognitionem, & S. R. B., ac Sedis Apostolicæ obedientiam reduxisse, ac ut in ea continerentur, Verbi Dei Prædicatores, Parochos, & alios idoneos operarios ibidem introduxisse, illisque & de proprietatibus, & bonis dictæ Militiæ providisse, ac eam in curam in dies per amplius invigilare. Hincque eidem Militiæ compensationem aliquam a Sede Apostolica loco bonorum sic distractorum merito impendi debere. Si igitur in Beate Mariæ Consolationis nuncupatæ ejus L. ac Sancti Andrea Taurinensis, ejus LX., & Sancti Christophori, ejus C. ac Sanctæ Fidei Vercellensis, ejus XL. necnon Sancti Jacobi de Moncalerio, ejus LXX., ac Sancti Laurentii de Pinarolio ejus CXX., ac Sancti Germani de Bra ejus LX., ac Sanctæ Mariæ de Sepulchro, ejus L. necnon ejusdem Sancti Jacobi de Cherio, ejus C., & Sancti Laurentii de Carpes alias de Sivillano Taurinensis, ejus LXX., ac Sancti Benigni de Cuneo, ejus LX., & Sancti Marci de Clavesio Ipporregien. & Vercellensis. Diocesis respectivæ, ejus LX., ac Sancti Secundi de Turre Rubæ Alten. ejus L. necnon Sanctæ Mariæ de Neyve Alben. ejus CX., & ejusdem Sanctæ Mariæ de Virgis nuncupatæ, ejus LX., & Sancti Gervasii de Hospello, ac de Gordollon. alias Lantofca, ejus CX. necnon Sanctissimæ Trinitatis de Tenda Vintimilien. ejus LX., & Sancti Antonii de Chirasco Taurinensis, ejus L. Ecclesiis, seu Cappellis, Præposituris, aut alias nuncupatis, necnon inde Allos Vicariæ Barcelonettæ, ejus, & seu ejusdem Vicariæ alias de Molar Ebredunen. ejus CX., & de Lemens supra Camberiacum Granopolitan. ejus L., ac de Allonda, ejus L. necnon de Ugina Tharentasien. ejus L. & S. Mariæ de Evion. Gebennen. seu alterius, ejus L., ac Sanctæ Helene locorum, seu Oppidorum, vel Terrarum Prioratibus Sancti Benedicti, seu aliorum Ordinum Maurianen Diocesis. respectivæ, ejus ultimodicti, illis forsitan annex. respectivæ, & L. ducat. auri de Camera fructus, redditus, & proventus secundum communem æstimationem valores annum non excedunt, ut idem Carolus Emanuel Dux asserit, cum primum per cessum etiam ex causa permutationis, vel decessum seu quamvis aliam dimissionem, vel amissionem illas, & illos obtinentium, aut alias quibusvis modis, & ipsorum Prioratum Commendis cessantibus, vacare contigerit, nomina, tituli, & denominationes Ecclesiarum, seu Cappellarum, ac Prioratum hujusmodi, necnon in ipsis Prioratibus, eorumque Ecclesiis, ædificiis, membris, & pertinentiis quibuscumque Sancti Benedicti, & seu alii ordines, quorum existunt, omnis status, natura, essentia, & dependentia Regulares perpetuo supprimerentur, & extinguerentur, ac Ecclesiæ, seu Cappellæ, & Prioratus hujusmodi sic suppressi sine tamen illos, & illas ad præsens quomodolibet obtinentium præjudicio ex nunc, prout ex tunc, & è contra in totidem Præceptorias dictæ Militiæ ad aliarum illius Præceptoriarum instar, de quibus tam hac prima vice, quam deinceps illarum vacatione etiam apud dictam Sedem occurrente per pro tempore existentem magnum ejusdem Militiæ juxta illius statuta, & stabilimenta provideri, & disponi debeat erigerentur, & instituerentur, illaque sic erectæ eidem Militiæ etiam perpetuo unirentur, annecterentur, incorporarentur, applicarentur, & appropriarentur, ex hoc profecto dictæ Militiæ, quæ potissimum adversus Infideles instituta est decori, suorumque Militum posterum subventiori opportune consuleretur.

Beneficia Ecclesiastica hic expressa.

§. 2. Quare pro parte dicti Caroli Emanuelis Ducis, & Magistri Nobis fuit humiliter supplicatum, ut in Ecclesiis, seu Cappellis, & Prioratibus hujusmodi nomina, titulos, denominationes, ordines, omnemque statum, essentiam, & dependentiam regulares perpetuo supprimere, & extinguere, ac eas in totidem Præceptorias erigere, & instituire, illisque eidem Militiæ unire, annectere, incorporare, applicare, & appropriare, aliasque in præmissis opportune providere de benignitate Apostolica dignaremur.
§. 3. Nos igitur, qui dudum inter alia voluimus, quod petentes Beneficia Ecclesiastica aliis uniri, tenerentur exprimere verum annum valorem secundum æstimationem prædictam, & Beneficii, cui aliud uniri peteretur, alioquin unio non valeret, & semper in unionibus commissio fieret ad partes, vocatis quorum interesset, quique nuper certa privilegia, concessionem, Indulta, Indulgentias, præminentias, facultates, & gratias alias eidem Militiæ, & illius Magistro pro tempore existentem a diversis Romanis Pontificibus Prædecessoribus nostris concessa, ac etiam unionem Militiæ Sancti Mauriti hujusmodi confirmavimus, & approbavimus, ac de novo concessimus, & univimus, prout in nostris sub Annulo Piscatoris desuper confectis literis plenius continetur, eidem Militiæ, ut onera sibi incumbentia decentius imposterum supportare possit, pro singulari Catholicæ Fidei zelo, & sincera erga hanc Sanctam Sedem observantia, & devotione, quibus tam ipsius Caroli Emanuelis Ducis progenitores, quam etiam ipsemet Carolus Emanuel emicuerunt, providere volentes, ipsumque Carolum Emanuellem Duce a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, ac dictarum literarum, & aliarum unionum dictæ Militiæ hætenus factarum tenores, fructuum, reddituum, & proventuum dictæ Militiæ veros annuos valores, præsentibus pro expressis habentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, in Ecclesiis, seu Cappellis, quæ sine cura sunt, ac qui etiam cura, & Conventu carent, ac illi, & Ecclesiæ, seu Cappellæ hujusmodi personalem residentiam non requirunt, Prioratibus prædictis, cum primum illas, & illos per cessum etiam ex causa permutationis etiam in manibus Romani Pontificis pro tempore existentis, vel decessum, seu privationem, aut quamvis aliam dimissionem, vel amissionem illas, & illos quomodolibet obtinentium simul vel successive etiam in aliquo ex mensibus, in quibus vacantium Beneficiorum Ecclesiasticorum dispositio Nobis, aut Romano Pontifici pro tempore existentem, & dictæ Sedi pro Constitutione Apostolicæ, seu Cancellariæ Apostolicæ Regulas nunc editas, & pro tempore edendas reservata extiterit, seu fuerit, aut ordinariis Collatoribus per eadem similes Constitutiones, aut Regulas, seu literas alternativarum, vel alia privilegia, & indulta Apostolica concessis hætenus, & imposterum concedendis, aut jure ordinario, vel alias competens, & competituris vacare contigerit, etiam si actu nunc præmissis, aut aliis quibusvis modis, & ex illis, & illas obtinentium, vel quorumvis aliorum personis vacent, & dispositioni Apostolicæ, ut præfertur, vel ex eo, quod dicti obtinentes nostri, seu quorumcumque aliorum Romanorum Pontificum etiam Prædecessorum nostrorum, aut S. R. E. Cardinalium etiam viventium, & in dicta Curia præsentium familiares, continui commensales, aut dictæ Sedis Notarii, jurium, & proventuum eidem Camere debitorum Collectores, vel unci Subcollectores, aut quicumque Romanæ Curie, & dictæ Sedis Officiales præsentis, & futuri quocumque nomine nuncupati, seu ex quavis alia causa specialiter, vel alias generaliter reservati, seu ex generali reservatione Apostolica affecti existant, super eis quoque inter aliquos lis, ejus statum etiam præsentibus haberi volumus pro expresso, pen-deat indecisa, nomina, titulos, & denominationes Ecclesiarum, seu Cappellarum, ac Prioratum, necnon in ipsis Prioratibus, eorumque Ecclesiis, ædificiis, membris, & pertinentiis quibuscumque S. Benedicti, & seu alium Ordinum, quorum existant, ut præfertur, omnemque statum, naturam, essentiam, & dependentiam regulares Apostolica auctoritate tenore præsentium perpetuo supprimimus, & extinguimus, ac Ecclesias, seu Cappellas, & Prioratus hujusmodi

Militiæ Sanctorum Mauriti, & Lazari uniri petit.

Unio Clementis & in Præceptorias erigit.

Emanuellem

di (sine tamen illas, & illos ad præsens quomodolibet obtinentium præjudicio) ex nunc prout ex tunc, & è contra in totidem Præceptorias dictæ Militiæ, ad aliarum illius Præceptoriarum instar, de quibus tam a primæva earum erectione, quam deinceps illarum vacatione etiam apud Sedem pro tempore occurrente, per pro tempore existentem magnum Magistrum ipsius Militiæ juxta illius statuta, & stabilimenta provideri, & disponi debeat, eisdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo erigimus, & institui-mus, illasque sic erectas, & institutas, eidem Militiæ, ita quod liceat futuris pro tempore existentibus Præceptoriarum erectarum hujusmodi Præceptoribus per se, vel alium, seu alios ejus, & ipsarum Præceptoriarum nominibus, postquam suppressi, & erectio hujusmodi suum sortita fuerint effectum, nec antea corporalem possessionem propria auctoritate libere apprehendere, & retinere, necnon illarum fructus, redditus, & proventus percipere, exigere, levare, & in suos, ac earumdem Præceptoriarum usus, & utilitatem convertere, ordinariorum locorum, vel quorumvis aliorum licentia minime requisita, auctoritate, & tenore prædictis similiter perpetuo unimus, annectimus, incorporamus, applicamus, & appropriamus.

§. 4. Decernentes præsentis literas, & in eis contenta quæcumque sub quibusvis similibus, vel dissimilibus suppressionum, extinctionum, unionum, annexionum, & incorporationum perpetuarum suum effectum non fortitarum, aliarumque gratiarum revocationibus, limitationibus, modificationibus, suspensionibus, aut aliis contrariis dispositionibus etiam a Nobis, vel quibuscumque aliis Romanis Pontificibus etiam Prædecessoribus nostris, ac dicta Sede etiam in crastinum assumptionis eorumdem Successorum nostrorum ad summi Apostolatus apicem, vel alias etiam motu proprio, & consistorialiter, ac alias quomodocumque, & qualitercumque pro tempore emanatis, quibuscumque formulis conceptæ, ac etiam decretis irritantibus suffulta fuerint, et si de eisdem præsentibus, & earum toto tenore, ac data specialis, specificæ, & expressæ, ac de verbo ad verbum mentio fiat, minime comprehendere, sed tamquam in religionis, & fidei Catholicæ defensionem, & propagationem concessa semper, & omnino ab illis excepta, & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum, & validissimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant statum, restituta, reposita, & plenarie reintegrata, ac de novo sub quacumque posteriori, novaque data per prædictum Carolum Emanuellem, ac pro tempore Ducem, & Magistrum eligenda concessa, validaque, & efficacia fore, & esse, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri debere, irritum quoque, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Clausula.

Deputat exequutores.

§. 5. Quocirca Venerabilibus Fratribus

nostris Archiepiscopo Taurinen., & Montis Regalis, ac Asten. Episcopis per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum per se, vel alium, seu alios presentes literas, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte Caroli Emanuelis, & pro tempore existentis Sabaudia Ducis, & Militie huiusmodi Magistri fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in premissis efficacis defensionis presidio assistentes, faciant auctoritate nostra Militiam, & illius Preceptores prefatos, postquam suppressio, & erectio huiusmodi suum sortita fuerint effectum, ut prefertur, possessiones Ecclesiarum, seu Cappellarum, ac Prioratum, annexorum eorumdem, omnibusque, & singulis aliis premissis perpetuo pacifice frui, & gaudere. Non permittentes eorum quempiam per quoscumque desuper quomodolibet indebite molestari; Contradictores quoslibet, & rebelles per censuras, & penas ecclesiasticas, ac alia juris, & facti remedia opportuna appellatione postposita compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras, & penas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Derogat contrariis.

§.6. Non obstantibus priori voluntate nostra predicta, & Lateranen. Concilii celebrati uniones perpetuas nisi in casibus a iure permittis fieri prohibentis, ac pie memorie Bonifacii Papae VIII. etiam Predecessoris nostri etiam illa, qua cavetur, ne quis extra suam Civitatem, vel Diocesim nisi in certis exceptis casibus, & in illis ultra unam a sine sua Diocesi ad iudicium evocetur, seu ne Iudices a Sede predicta deputati contra quoscumque procedere, aut alii, vel alius vices suas committere presumant, & in Concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate presentium ad iudicium non trahatur, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non Prioratus, & Ordinum predictorum, ac Monasteriorum, a quibus dicti Prioratus dependent, juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis illis, eorumque Superioribus, & personis per quoscumque Romanos Pontifices Predecessores nostros, ac Nos, & Sedem predictam sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & insolitis clausulis, irritantibus quoque, & aliis decretis quomodolibet concessis, approbatis, & etiam iteratis vicibus innovatis; Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illis

alias in suo robore permanfuris, hac vice dumtaxat harum serie specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque, Aut si aliqui super provisionibus, seu Commendis sibi faciendis de Prioratibus, ac huiusmodi specialibus, vel aliis Beneficiis Ecclesiasticis in illis partibus generales dictae Sedis, vel Legatorum ejus literas impetrarint, etiam si per eas ad inhibitionem, reservationem, & decretum, vel alias quomodolibet sit processum, quas quidem literas, & processus habitos per easdem, & inde sequuta quaecumque, ad Ecclesias, seu Cappellas, & Prioratus huiusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequutionem Prioratum, vel Beneficiorum aliorum prejudicium generari, & quibuslibet aliis privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis specialibus, vel generalibus, quorumcumque tenoribus existant, per que presentibus non expressa, vel totaliter non inserta, effectus earum impediri valeat quomodolibet, vel differri, & de quibus, quorumque totis tenoribus de verbo ad verbum habenda sit in nostris literis mentio specialis. Proviso, quod Ecclesia, seu Cappella, & Prioratus huiusmodi debitis propterea non fraudentur obsequiis, sed eorum congrue supportentur onera consueta.

Classulae penales.

§.7. Nulli ergo omnino liceat hanc paginam nostrorum absolutionis, suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, unionis, annexionis, incorporationis, applicationis, appropriationis, decreti, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Dat. die 17. Julii 1604. An. XIII.

Datum Romae apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicae millesimo sexcentesimo quarto, decimo septimo Kalendas Julii, Pontificatus nostri Anno Decimotertio.

CCCXXXIV.

Missalis Romani a Pio V. editi, iterata restitutio, & approbatio.

Missalis reformationem, vide in Pii V. Constitut. CXLVII. Quo primum. Tom. II. Par. III. fol. 116.

CLEMENS PAPA VIII.

Ad futuram rei memoriam.

CUM Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, quo nos Christus Dominus Sacri sui Corporis participes efficit, atque apud Nos, usque ad consummationem seculi, permanere decrevit, maximum sit omnium Sacramentorum, illudque in Sacramento Missae Sacrificio pro peccatis totius Populi Deo Patri offeratur, sane omnino conveniens est, ut qui omnes unum sumus in sup

Idem Ritus in Missae sacrificio servandus.

sup

suo corpore, quod est Ecclesia, & de uno Corpore Christi participamus, una, & eadem illud Sacrificium celebrandi ratione, uniusque Officii, & Ritus observatio in hoc ineffabili, & tremendo Sacrificio utamur.

Pius V. Missale Romanum emendari, & imprimi curat.

Nonnulli post modum in illud errores irreperant.

§.1. Quod cum Romani Pontifices Predecessores Nostri semper optarint, atque in hoc diu multumque desudarint, tum in primis fel. record. Pius Papa V. Missale Romanum ex Decreto Sac. Concilii Tridentini ad veterem, & emendatiorem normam restitui, Romaeque imprimi curavit.

Clemens illud corrigi mandavit.

§.2. Qui etsi multis propositis poenis severissime caverit, ne quid illi, vel addeatur, vel ulla ratione demeretur, tamen progressu temporis, five Typographorum, five aliorum temeritas, & audacia effecit, ut his superioribus Annis multi in ea, quae excedebantur Missalia; errores irrepererint, quibus vetustissima illa sacrorum Bibliorum versio, quae etiam ante Sancti Hieronymi tempora, celebris habita est in Ecclesia, & ex qua omnes fere Missarum introitus, & quae dicuntur Gradualia, & Offertoria accepta sunt, omnino sublata est, Epistolarum, & Evangeliorum textus, qui hucusque in Missarum solemnibus lectus est, multis in locis perturbatus, ipsis Evangelis diversa, & prorsus insolita praefixa initta, plurima denique passim pro arbitrio immutata sint, cujus rei praetextus fuisse videtur, ut omnia ad praescriptum factorum Bibliorum vulgatae editionis revocarentur, quasi id alicui propria auctoritate, atque Apostolica Sede inconsulta, facere licitum sit.

§.3. Quod Nos animadvertentes, pro Nostra pastoralis sollicitudine, qua omnibus in rebus, & praecipue in sanctae Ecclesiae Ritibus, optimam eamque veterem normam studemus tueri, & conservare, primodicta Missalia impressa sub ipso Pio V. edita integre ex omnibus prohiberi, & abrogari, eorumque usum in celebratione Missae interdicti iustissimus, nisi ad praescriptum exemplum emendarentur; deinde mandavimus nonnullis Ven. Fratibus nostris Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, in sacris literis versatis, & Ecclesiasticae antiquitatis peritis, ut curam, Missale ad pristinam, & quam maxime emendatam formam restituendi susciperent, qui pro sua erga Nos fide, & in Romanam Ecclesiam pietate, & studio, adhibitis etiam aliis rerum Ecclesiasticarum peritis, & eruditis, sapientibus viris, & veteribus Missalibus, aliisque praeterea Libris, qui ad eam rem opportuni videbantur, accurate perquisitis, & diligenter inspectis, Missale Romanum suae integritati restituere, ac ipsius Pii V., & eorum qui ab eo delecti fuerant, laborem, & diligentiam confirmare, & comprobare curarunt. Verum in eo munere peragendo factum est, ut nonnulla ex diligenti librorum antiquorum collatione, in meliorem formam redacta, & in regulis, & Rubricis aliqua uberius, & clarius expressa sint, quae tamen ex illorum principiis, & fundamentis quasi deducta, illorum sensum imitari potius, & supplere, quam aliquid novi afferre videntur.

§.4. Missale itaque, quod idem Pius V. ediderat, sic recognitum in nostra Typographia Vaticana quam emendatissime imprimi, & ad communem utilitatem publicari iustissimus.

Emendarumque imprimi jubet.

§.5. Ut autem illius usus in omnibus Christiani Orbis partibus perpetuis futuris temporibus conservetur, ipsum Missale in Alma Urbe nostra in eadem Typographia tantum, & non alibi, imprimi posse decernimus. Extra Urbem vero juxta exemplar in dicta Typographia nunc editum, & non aliter, hac lege imprimi posse permittimus, ut nimirum Typographis quibuscumque illud imprimere volentibus id facere liceat, requisita tamen prius, & in scriptis obtenta, dilectorum filiorum Inquisitorum haeretica pravitatis, in his locis, in quibus fuerint, ubi vero non fuerint, Ordinarios locorum licentia. Alioquin si absque huiusmodi licentia, dictum Missale sub quacumque forma, de cetero ipsi imprimere, aut Bibliopola vendere praesumpserint, Typographi, & Bibliopola extra Statum nostrum Ecclesiasticum existentes, excommunicationis latae sententiae, a qua nisi a Romano Pontifice, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, in Alma vero Urbe, ac reliquo Statu Ecclesiastico commorantes, quingentorum ducatorum auri de Camera, ac amissionis librorum, & Typorum omnium Camerae predictae applicandorum poenas, absque alia declaratione irremissibiliter incurrant eo ipso.

Typographis poenas indicit illud imprimentibus non servatis, quae hic praescribuntur.

§.6. Et nihilominus eorumdem Missalium per eos de cetero absque huiusmodi licentia imprimendorum, aut vendendorum usum ubique locorum, & gentium, sub eisdem poenis perpetuo interdiximus, & prohibemus.

Caveturque, ne aliter impressa Missalia usum recipiantur.

§.7. Ipsi autem Inquisitores, seu Ordinarii locorum, antequam huiusmodi licentiam concedant, Missalia ab ipsis Typographis imprimenda, & postquam impressa fuerint, cum hoc Missali auctoritate nostra recognito, & nunc impresso, diligentissime conferant, nec in illis aliquid addi, vel detrahi permittant, nec in praemissis praetextu incuriae Typographorum, aut non factae per correctores, vel alios ab ipsis forsitan deputandos diligentiae, se aliquo modo excusare, quodque in infra scriptas poenas non incurserint allegare valeant, & in ipsa licentia originali de collatione facta, & quod omnino concordent, manu propria attestentur, cujus licentiae copia initio, vel in calce, cujusque Missalis semper imprimatur. Quod si secus fecerint, Inquisitores videlicet, privationis suorum Officiorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, Antistites autem, & Ordinarii locorum, suspensionis a divinis, ac interdicti ab ingressu Ecclesiae, eorum vero Vicarii privationis similiter Officiorum, & beneficiorum suorum, & inhabilitatis ad illa, & alia imposterum obtinenda, ac praeterea excommunicationis, absque alia declaratione, ut praefertur, poenas incurrant eo ipso.

Poenae contra Inquisitores, & Ordinarios facit hic leges non servantes.

§.8. Ceterum pauperum Ecclesiarum, Cle-

Cle-

Quae prohibita non sunt, vendi adhuc & retineri permittit.

Obstantia tollit.

Transumptis credi iubet.

Dat. die 7. Julii 1604. An. XIII.

Clericorum, & personarum Ecclesiasticarum, ac Typographorum, & Bibliopolarum quorumcumque indemnitate, ex benignitate Apostolica, rationem habentes, eidem Missalia haftenus impressa penes se habentibus, (iis dumtaxat exceptis, quae auctoritate nostra, ut supradictum est interdista, & abrogata fuerunt), ut ea retinere, & illis uti, eaque vendere respective possint, similiter permittimus, & indulgemus.

§. 9. Non obstant licentiis, indultis, & privilegiis quibuscumque Typographis haftenus per Nos, seu Romanos Pontifices Praedecessores nostros, Missale praedictum Pii V. imprimendi concessis, quae per praesentes expresse revocamus, & revocata esse volumus, necnon constit., & ordinat. Apostolicis generalibus, vel specialibus in contrarium praemissorum quomodocumque concessis, confirmatis, & approbatis. Quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, & expressa mentio habenda esset, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis habentes, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§. 10. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si essent exhibitae, vel ostensa.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub Annulo Piscatoris die septima Julii 1604. Pontificatus nostri Anno XIII.

CCCXXXV.

Erectio Collegii Clementini de Urbe.

CLEMENS EPISCOPUS

SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Clementis iustitiam sui Pontificatus scholas puerorum visitari curat.

§. 1. Ubi primum ad Summi Apostolatus apicem divina clementia nullis nostris meritis, sed sola misericordiae suae dignatione Nos evexit, eminentiori animi cura de morum tam Ecclesiasticorum, quam saecularium personarum reformatione in Urbe Nostra instituenda serio cogitari cepimus, delectisque aliquot Romanae Curiae Praelatis motum gravitate, rerumque usu, & experientia praeditis, qui Reformationi huiusmodi praesent, eos statim scholas omnes adolescentium, & Puerorum dictae Urbis perlustrare, & quae in illis educandis, erudiendisque ratio ibi servaretur, quae disciplina adhiberetur, sedulo inquirere, & ad Nos deinde referre praecipimus. Ex quo sane non absque animi maxore deprehendimus eam aetatem, quae ad vitia, & voluptates sequenda prona est, nisi severiori disciplina cohibeatur, & ad pietatem, & Religionem informetur in scholis ipsis, sublata,

Collegium pro pueris Nobilibus statuit erigere.

Illudque Clericis Regularibus de Somascha committere.

Cujus institutionem approbavit an. 1594.

Eadem pro Collegio in Platea Sciarre conduci, puerosque ibi collocari iudet.

imo vero dissoluta disciplina, seposito Domini timore, corruptam, nihil, ut plurimum, vel sane parum in bonis moribus, & literariis exercitationibus proficere. Quomobrem illius statui intimo sensu condolentes decrevimus omnino in ipsa Urbe locum situ, & amplitudine opportunum ad Puerorum, & adolescentium Nobilium tam Indigenarum, quam exterorum quorumcumque receptionem, & educationem primo quoque tempore destinare, illisque spectatae pietatis, & doctrinae Viros, qui nullo quaestu temporali, sed solo Dei obsequio, & animarum beneficio ducti pueros, & adolescentes ipsos aequae in pietatis, & Religionis studiis, ac scientiarum disciplinis, erudiant, praeficere. Et Nobis attentius animo revolventibus, quibus ea Provincia, cum fructu, & utilitate praecipue demandari posset, occurrerunt peropportune dilecti Filii Clerici Regulares Congregationis Somaschae, educationi Juventutis ex professo, & peculiari Instituto vacare soliti, multisque experti documentis, eos in pluribus Italiae Civitatibus, & Locis egregiam in eo munere operam multis jam annis cum laude, & publica commoditate, impendisse, & praesertim in Civitate Venetiarum binis illius puerorum Seminariis, alteri videlicet Ecclesiastici in executionem Concilii Tridentini, alteri vero Laici Ordinis pro solitudine, & impensa Reipublicae Venetae erectis cum summo Juventutis bono, & ipsius Congregationis commendatione praefuisse, & adhuc praesse; illos idoneos iudicavimus, quos ad onus hoc grave, & arduum assumeremus. Hincque primo indulti institutionem, & fundationem dictae Congregationis sub Anno Domini millesimo quingentesimo nonagesimo Quarto Apostolica auctoritate approbavimus, & confirmavimus, eamque amplis Decretis, & privilegiis ornavimus, deinde vero de Anno eiusdem Domini Millesimo quingentesimo nonagesimo quinto dictis Praelatis videlicet aedes in Urbe ad hoc nostrum ceptum capaces, & opportunas sub pensione annua conducere, ac Puerorum, & adolescentium in eis recipiendorum curam Clericis dictae Congregationis committere curarent, injunximus, simulque summam mille scutorum monetae, ex quibus pensio huiusmodi solveretur, & aedes ipsae suppellectilibus ad domesticos usus necessariis instruerentur, ex Chirographo nostro donavimus. Fueruntque hoc pacto aedes eorum de Jacobatis in Platea Sciarrae dictae Urbis sub pensione annua trecentorum, & octoginta scutorum similium conductae, ac in eis habitatio Clericorum, & Puerorum praedictorum adinstar Collegii primum constituta. Verum crescente in dies inibi convictorum numero necesse fuit, etiam numerum Magistrorum, Praefectorum, & famulorum augere, ob quod tum nec dictae aedes eos amplius commode capere, nec sola pensiones mensurae ab eisdem Convictoribus pendi solite ad graves sumptus tam pro eorum, ac Magistrorum, & Praefectorum praedictorum sustentatione, quam

Ampliori domo impetrat Collegium Clementinum in ea instituit.

Emptionem domus, erectionem Collegii, ceteraque omnia rata habet, & confirmat.

quam dictarum aedium locatione, & alias diversimode jugiter subeundos sufficere possent, Nos Palatium de Popilis nuncupatum in Platea Nicosa ad Flumen Tyberim iuxta suos fines situm, & subhabitationi ex Decreto Curiae suppositum a dilecto filio Camerae Nostrae Apostolicae Commissario Generali eiusdem Camerae nomine, pretio undecim mille scutorum similium, via subhabitationis huiusmodi emi, & deinde pro instituendo ibidem Collegio Clementino nuncupando pro usu, & habitatione saecularium, & Convictorum in eo introducendorum per dilectum filium Nostrum Paulum Emiliium Tit. Sancti Marcelli, tunc pro dilecto etiam filio Nostrum Petro Sancti Nicolai in Carcere Diacono Cardinali Aldobrandino nuncupat. S. R. E. Camerario, & Nostrum secundum carnem ex fratre Nepote, qui Sedis Apostolicae de Latere Legati munere in Regno Franciae, pro gravissimo componenda inter Principes Christianos pacis negotio detinebatur, eiusdem S. R. E. Vice Camerarium, ex simili Chirographo Nostrum perpetuo, & irrevocabiliter donavi iustissimus, & seu donavimus, prout in Nostris super confirmatione huiusmodi confectis literis, ac ipso Chirographo, & publice donationis huiusmodi Instrumento plenius continetur. Inde sublata aliquantulum ipsius Collegii angustia, compositoque illius statu in meliorem statum, & numerus Convictorum ibi diem augeri consuevit, & res dicti Collegii facilius, & prosperius magna animi nostri delectatione progredi visa fuit. Quapropter non obscuris argumentis Deum optimum maximum, huic Nostrae qualiscumque est, instituende Juventutis sollicitudini favere acceptis Nostris adesse deprehendentes ipsi uni operi sedulo Nobis insistendum, & ut quanto citius perficiatur, indefesso studio elaborandum, illique de opportunis reddituum, & proventuum annuorum subsidiis, quibus eius quotidiana onera facilius perferri possint, providendum esse existimavimus, fore confidentes, ut qui Nobis in eo suscipiendo, promovendoque auctor, fautorque extitit, idem in eo perficiendo, conservandoque propitius adiutor esse debeat.

§. 2. Nos igitur, qui dudum inter alia volumus, statuimus, & ordinavimus, quod semper in unionibus commisso fieret ad partes, vocatis quorum interesset, omnium, & singulorum Chirographorum instrumentorum praedictorum, ac quarumcumque literarum, vel aliarum scripturarum super praemissis, & earum singulis publice, vel privatim, aut alias quomodolibet confectarum, & emanatarum, ac in eis contentorum, & inde sequutorum quorumcumque tenores, ac Palatii huiusmodi veriores situationes, confines, vocabula, denominationes, qualitates, circumstantias, quantitates, & veros etiam annuos valores, praesentibus pro expressis habentes, donationes praedictas, & instrumenta desuper confecta, & omnia in eis contenta, perpetuo approbantes, & confirmantes, rataque, grata, & accepta habentes, & quatenus opus sit, in

novantes, omnes, & singulos juris, & facti, ac solemnitatum quantumvis substantiarum, aliosque defectus, si qui intervenire in eisdem, etiam si tales sint, vel fuerint, qui in generali sermone non comprehendantur, sed nota, & explicatione speciali indigeant supplentes, ac singulares personas Congregationis huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, alisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & poenis a iure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodata existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes, motu proprio, non ad alicujus desuper Nobis oblate petitionis instantiam, sed de certa scientia, meraque deliberatione nostris, ac de Apostolicae potestatis plenitudine in aedibus dicti Palatii unum Collegium Clementinum nuncupandum cum Cappella, Oratorio, Refectorio, Mensa communi, Sigillo, Bibliotheca, Archivio, ceterisque Collegialibus insigniis, ac membris, & officinis necessariis pro perpetuis receptione, usu, & habitatione quorumcumque puerorum, & adolescentium nobilium, seu de nobili genere procreatorum tam ex Urbe, & tota reliqua Italia, quam ex ceteris quibuscumque Christiani Orbis Regionibus, & Provinciis oriundorum inibi propriis eorum expensis, soluta quolibet mensis octo scutorum, aut aliqua alia proterum, & temporum qualitate competentis pensione educandorum, sub perpetuis cura, disciplina, gubernio, & administratione dictorum Clericorum, & aliorum quorumcumque saecularium, vel regularium per Protectorem ipsius Collegii pro tempore existentem pro libero, & absoluto ipsius voluntatis arbitrio ponenda, & amovendorum, qui Collegiales eiusdem Collegii non solum in bonis moribus, & pietatis christiane studii instruere, sed etiam grammaticam, rhetoricam, logicam, physicam, aliasque humaniores, & liberales disciplinas docere debeant, & teneantur, dicta auctoritate tenore praesentium perpetuo erigimus, & institimus: illique sic erecto, & instituto pro perpetuis eiusdem Collegii Rectoris, & Collegialium suorum pro tempore existentium residentia, usu, & habitatione, dictum Palatium cum omnibus, & singulis illius aedificiis, structuris, situ, ambitu, iuribus, pertinentiis, & dependentiis quibuscumque ultra mille scuta ad emptionem suppellectilium a Nobis, ut praesertur, donata, seu ipsa suppellectilia, & alia mobilia quaecumque ex eis empta, & quoad ipsam Palatium sub omnibus, & singulis decretis, declarationibus, subrogationibus, obligationibus, pactis, conditionibus, firmitatibus, cautelis, & clausulis, & aliis Chirographo, & Instrumento huiusmodi contentis, & apposis, & alias desuper necessariis, & opportunis de novo pro potiori cautela auctoritate, & tenore praemissis, etiam perpetuo, & irrevocabiliter donamus, & concedimus.

H

Præ-

Bull. Rom. Tom. V. Par. III.

El onit Mona-
stium S. An-
geli de Lanu-
lis:

§.3. Præterea eidem Collegio pro congrua, & competenti ejus Dote, seu Doris subsidio, onerumque illi incumbendum facilliori, & commodiori supportatione, Monasterium S. Angeli de Lanulis S. Benedicti, seu alterius Ordinis nullius Diœces. Provinciae Urbanæ, quod boni: Hieronymus tit. S. Pancratii Presbyter Cardinalis Matthæjus nuncupatus in Commendam ad sui vitam, ex concessione, & dispositione Apostolica, dum viveret, obtinebat, & quod Conventu caret, cujusque, & illi forsitan annexi fructus, redditus, & proventus trecentorum ducatorum de Camera secundum communem existimationem valorem annum, ut accepimus, non excedunt, Commenda prædicta per obitum dicti Hieronymi Cardinalis nuper apud Sedem Apostolicam defuncti cessante adhuc, eo quo ante Commendam ipsam vacabat, vel alias quovis modo, & ex cujuscumque persona, seu per liberam cessionem cujusvis de illius regimine, & administratione in Romana Curia, vel extra eam etiam coram Notario publico, & Testibus sponte factam, vacans, etiam si tanto tempore vacaverit, quod ejus provisio juxta Lateranen. Statuta Concilii, aut alias canonicas sanctiones ad Sedem prædictam legitime devoluta existat, illaque ex quavis causa ad Sedem eandem specialiter, vel generaliter pertineat, ac de illo Confessorialiter disponi consueverit, seu debeat super eo quoque, ac regimine, & administratione prædictis inter aliquos his, seu illarum possessio, vel quasi molestia, cujus litis statum, verumque, & ultimum dicti Monasterii vacationis modum, etiam si ex illo quavis etiam generalis reservatio, etiam in corpore Juris clausa resultet, etiam presentibus haberi volumus pro expresso, pendeat indecisa, dummodo tempore date presentium eidem Monasterio de Abbate provisum, aut illud alteri Commendatum canonicè non existat, cum annexis hujusmodi, nec non Ecclesiam S. Casareï de Urbe in Via ad Portam Appiam S. Sebastiani nuncupatam tendente sitam, quæ nuper in suis structuris, & ædificiis vetustate consumptis, & ruinam minantibus, sumptu nostro instauratam, ornatamque, ac quæ dilecto filio Nostro Silvestro ejusdem S. Casareï Diacono Cardinali Nostro Secundum Carnem Pronepoti pro denominatione sui Cardinalatus concessa extitit, cum omnibus, & singulis suis ædificiis, Domibus, ædibus, bonis, proprietatibus, Villis, Terris, agris, possessionibus, fundis, Pratis, Pascuis, Silvibus, Hortis, fructibus, redditibus, proventus, juribus, obventionibus, emolumentis, Jurisdictionibus, membris, annexis, pertinentiis suis univèrsis, in quibusvis rebus consisten., & undecumque provenien., Vineam quoque dictæ Ecclesiæ Sancti Casareï contiguam, & in via prædicta juxta alios suos veriores confines sitam, ac per Nos, etiam nuper a dilectis filiis hæredibus quon. Camilli Crescentii Civis Romani, dum vixit pretio bis mille, & quingentorum scutorum emptam, eadem auctoritate, & tenore unimus, annectimus, incorporamus, applicamus, & assignamus: ita quod liceat Rectori, & Collegialibus dicti Collegii nunc, & pro tempore existen. corporalem, realem, & actualem illorum omnium, & singulorum possessionem per se, vel alium, seu alios eorum, ac dicti Collegii nominibus propria auctoritate, etiam absque Judicis mandato, vel Decreto, ac sine spoliis, & attentatorum vitio, ex nunc apprehendere, & apprehensam perpetuo retinere, fructus quoque, redditus, proventus, jura, obventiones, & emolumenta ex eis provenientia quæcumque percipere, exigere, levare, recuperare, locareque, & arrendare, ac in communem dicti Collegii usum, & utilitatem convertere, nec non Monasterium Sancti Angeli, & Ecclesiam Sancti Casareï prædicta in spiritualibus, & temporalibus regere, & administrare, eisdemque S. Casareï, & ipsius Monasterii Ecclesiis, per quoscumque Presbyteros seculares, vel de Superiorum suorum licentia, cujusvis Ordinis Regulares idoneos, inibi juxta Statuta a Protectore, seu Rectore d. Collegii præscribenda ponendos, & amovendos in divinis, prout eis videbitur, & eorum arbitrio, sic tamen, ut ad aliquod onus, seu servitium in d. Ecclesia S. Casareï, seu pro illa subeundum, vel præstandum præterquam ad dictam Ecclesiam S. Casareï, illiusque ædificia in debito, & decenti statu conservandum, ac facta testa tenendum, minime teneantur, nec ad id cogi, aut compelli valeant, deserviri facere, ac reliquiarum ibidem pro tempore existentium curam, & administrationem perpetuo habere, ipsius S. Casareï Diaconi, seu Presbyteri Cardinalis, ac Ordinariorum locorum, & Vicarii dictæ Urbis, necnon Superiorum dicti Ordinis, & quorumvis aliorum licentia, seu consensu minime requisitis: neque deinceps dictus Sylvester Cardinalis, nec quicumque alius in dictam Ecclesiam S. Casareï pro denominatione, seu titulo sui Cardinalatus pro tempore assignari contigerit, per se, vel alium, seu alios in regimine, & administratione, & gubernio dictæ Ecclesiæ S. Casareï, ac illius bonorum, fructuum, reddituum, proventus, jurium, actionum, rerum, pertinentiarum, Sacrarum reliquiarum ornamentorum, & supellectilium quorumcumque, quovis prætextu, colore, vel ingenio, se se ingerere, seu introrittere, vel Altitia, aut quidquam aliud ibidem immutare, aut reliquias ipsas alio transferre, vel aliquam jurisdictionem, & Superioritatem, seu jurisdictionem, seu Superioritatis, ac tam in ipsam Ecclesiam S. Casareï, illiusque Presbyteros, & Ministros pro tempore existen. exercere, sed tantummodo ipse Diaconus, seu Presbyt. Cardin. S. Casareï pro tempore existens ad eandem Ecclesiam S. Casareï in illius festivitatis, & stationis, ac aliis quibuscumque diebus accedere, ac Missis, & Vespers ibi assistere, ac illas si ei libuerit celebrare possit. Præterea omnes, & quascumque alias uniones de d. Ecclesia S. Casareï, illiusque juribus, rebus, bonis, dependentiis, annexis, & pertinen-

nentis prædictis cuicumque alteri Ecclesiæ, vel Capitulo, aut mensæ Capitulari, ac, vel alias quomodocumque, & qualitercumque forsitan factas, ac sub quibuscumque clausulis, & verborum formis, atque expressiõibus conceptas similiter perpetuo paribus auctoritate, & tenore revocamus, cassamus, annullamus, & dissolvimus.

§.4. Insuper ipsum Collegium, illiusque pro tempore existentes Rectorem, Scholares, Cappellanos, economos, Officiales, Ministros, & personas, ac tam Collegii, quam Monasterii, & Ecclesiæ S. Casareï, aliarumque illis annexorum, & membrorum bona mobilia, & immobilia presentia, & futura cujuscumque qualitatis, generis, & speciei existentia ab omni, & quacumque pro tempore existentium ejusdem S. Casareï Diaconorum, seu Presbyterorum Cardinalium, ac dictæ Urbis Gubernatoris, Senatoris, Conservatorum, Reformatorum, ac nostrorum, & Rom: Pont. pro tempore existen. in eadem Urbe, & illius Districtu in spiritualibus Vicariis, necnon causarum Camera Apostolicæ Generalis Auditoris, ac quorumcumque nostrorum, & dictæ Sedis de Latere Legatorum, ac Archiepiscoporum, Episcoporum, etiam tamquam ejusdem Sedis Delegatorum, eorumque loca tenentium, Vicegerentium, Vicariorum, Officialium, Judicum, necnon Superiorum dicti Ordinis, ac quorumcumque aliarum personarum ubilibet constitutarum, ac quavis auctoritate, & dignitate tam ecclesiastica, quam mundana, etiam Cardinalatus honore fulgentium visitatione, correctione, jurisdictione, dominio, Superioritate, & potestate, necnon annatarum, quindenniorum, Communium, minorum, & aliorum jurium, & servitorum dictæ Camera, & quibusvis, etiam ejusdem S. R. E. Cardinalibus, & dictæ curiæ Officialibus, & in annatis, quindennis communibus, munitis, ac juribus prædictis participantium, eorumque Collegiis ratione prædictarum, & quorumcumque aliarum rationum, applicationum, & concessionum eidem Collegio de prædicto, & quibuscumque aliis Monasteriis, Hospitalibus, Ecclesiis, Beneficiis, rebusque, & Bonis Ecclesiasticis hæcenus, & deinceps quomodolibet debitorum, & tam per ipsum Collegium in propriis suis bonis, & rebus presentibus, & futuris, quam illius ratione Rectores, scholares, Cappellanos, economos, Officiales, & Ministros prædictos, ac cum eis contrahentes a quorumcumque pedagogorum, Dattorum, veltigalium, Gabellarum, angariarum, bullennorum, talarum, Custodiariarum, Taxarum equorum tam vivorum, quam mortuorum, Collectarum, Præbendarum, ponderum, portarum molendinorum farinæ, trium pro Centenario, ac quatuor juliorum pro quolibet vegete Vini solui solutorum, ac quorumcumque aliorum similium, vel dissimilium onerum, & gravaminum tam ordinariorum, quam extraordinariorum, & realium, personarum, & mixtorum quibuscumque nominibus, & vocabulis nuncupatorum, etiam

Prædicta omnia a quacumque superioritate, & onere liberat.

hic de necessitate exprimendorum per Nos, & quoscumque alios Romanos Pontifices prædecessores, & successores nostros, ac Sedem, & Cameram prædictas, ipsiusque Sedis Legatos, Vicelegatos, Gubernatores, Commissarios, & quoscumque alios quavis auctoritate, & potestate fungentes, & etiam adinstar Cameralium, etiam ratione Ripette, Dohanæ Terræ, & etiam grassie nuncupatæ Urbis prædictæ, etiam pro orthodoxæ fidei defensione, ac Status S. R. E. conservatione, divinique cultus augmento, necnon Basilicæ Principis Apostolorum Fabrica, Cruciatæ Sanctæ, & expeditione contra Infideles, & rebelles, necnon Ecclesiarum, murorum, Pontium viarum, & stratarum constructione, & restauratione aquarum fontium, & fluminum deductione, pauperumque subventione, necnon Sedis, & Camera prædictorum necessitatibus, & ex quibuscumque aliis cogitatis, inexcogitatis, etiam quantumvis maximis, urgentissimis, & privilegiatis causis, etiam Sedis, & Camera, eorumdem, ac quarumcumque Provinciarum conducendorum, ac etiam cum ad dictam Urbem conductorum, & in ea existentium, & pro eodem Collegio in magna, sive parva quantitate, tam in barchis, quam in Magazinis, & alias ubilibet emendorum cujuscumque generis, quantitatis, qualitatis, valoris, & speciei fuerint, exactiõne, solutione, præstatione, & contributione, necnon quorumcumque aliorum, etiam juxta Concilii Trid. Decreta ubilibet institutorum, & instituendorum Collegiorum, & piorum locorum subventione, auctoritate, & tenore prædictis pariter perpetuo eximimus, & liberamus, ac sub Beati Petri, & dictæ Sedis, atque nostræ, ac pro tempore existen. Roman. Pontificis protectione, & inviolabili conservatione suscipimus, Nobisque, & eidem Sedi immediate subicimus, & exemptionem, liberationem, susceptionem hujusmodi in quacumque foro, & Tribunali, ac dicta Camera, etiam respective cujuscumque solutionis illi faciendæ semper favorabiliter censei debere, & de illis in quacumque causa, lite, & controversia eam interpretationem extensivam habendam, esse, quæ pro alia quantumvis pia, & privilegiata, ad pios usus destinata, & applicata causa fieri posset, declaramus.

§.5. Ipsi quoque Collegio, ac illius Rectori, Scholaribus, Cappellanis, Economis, Officialibus, Ministris, & personis, ut omnibus, & singulis privilegiis, exemptionibus, libertatibus, Immunitatibus, prærogativis, antelationibus, præheminentiis, concessionibus, Indultis, favoribus, ceterisque gratis Univeris, tam spiritualibus, quam temporalibus, quibus alia Collegia, & pia loca in dicta Urbe instituta, illorumque Rectores, Scholares, Cappellani, Economis, Officiales, Ministri, & personæ de jure, usu, consuetudine, privilegio, vel alias quomodolibet utantur, fruuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, frui, potiri, & gaudere possunt, & poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed

Ceterorum Urbis Collegiorum privilegia ei concedit.

Vineam prædictam Ecclesiam possidetam: